

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1917963
Steller: C. Bakker
Datum commissie: 25 of 27 januari 2022
Datum raadsvergadering: 8 februari 2022

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: K. Al Mobayed
E-mail: c.bakker@hoorn.nl

Onderwerp

zienswijze op kadernota 2023 WerkSaam en overheveling Participatiebudget 2023

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Kadernota 2023 WerkSaam Westfriesland
2	
3	
4	
5	

De raad besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven op de conceptkadernota 2023 van WerkSaam Westfriesland.
2. In 2023 een budget van € 3.051.065 beschikbaar te stellen voor Participatie onderdeel re-integratie en over te dragen aan WerkSaam Westfriesland.
3. De financiële consequenties te verwerken in de kadernota 2022 van de gemeente Hoorn.

Samenvatting

WerkSaam Westfriesland (verder in het voorstel aangeduid als WerkSaam) vraagt de gemeenteraden om voor 17 februari 2022 een zienswijze af te geven op de conceptkadernota 2023 van WerkSaam. Deze nota vormt de basis voor de programmabegroting van het daaropvolgende jaar. Hierin staat dat WerkSaam vanaf 2022 aan de slag gaat met de uitvoering van het nieuwe beleidsplan en de Wet inburgering. Er is ook aandacht voor landelijke ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Het gaat hier om wijzigingen in de Participatiewet, de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) en de Wet Verdringingstoets. Wat hieruit voortvloeit en wat dit concreet gaat betekenen, is nu nog niet bekend. WerkSaam geeft aan geen mogelijkheden te zien om de gemeentelijke bijdrage te verlagen. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om een positieve zienswijze af te geven op de concept kadernota 2023.

Daarnaast moeten de gemeenteraden voor 15 maart 2022 aangeven welk deel van het participatiebudget in 2023 wordt overdragen aan WerkSaam. Vanwege de huidige coronacrisis en de onzekerheid op korte en langere termijn wordt geadviseerd om niet af te wijken van de voorgaande jaren. Voorgesteld wordt om in 2023 € 3.051.065 van het participatiebudget over te dragen aan WerkSaam. Van het participatiebudget is er 5% structureel ingeboekt als bezuiniging. Het overige budget is couleur locale. Hieruit worden de participatiecoaches betaald.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De Westfriese gemeenteraden kunnen voor 1 maart 2022 een zienswijze afgeven op de conceptkadernota 2023 van WerkSaam. WerkSaam vraagt de gemeenteraden om dit voor 17 februari 2022 te doen.

Daarnaast moeten de gemeenteraden voor 15 maart 2022 aangeven welk deel van het Participatiebudget zij overdragen aan WerkSaam in 2023.

Belang

Het algemeen bestuur van WerkSaam neemt op 10 maart 2022 een besluit over de conceptkadernota 2022 en houdt hierbij rekening met de zienswijzen van de gemeenteraden. Voor het opstellen van de begroting 2023 heeft WerkSaam voor 15 maart 2022 informatie nodig over de hiervoor beschikbare budgetten.

Centrale vraag

Welke zienswijze wil de gemeenteraad afgeven op de conceptkadernota 2023 van WerkSaam en welk deel van het Participatiebudget draagt de gemeenteraad over aan WerkSaam in 2023?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Door duidelijkheid te geven over wat wordt overgeheveld aan WerkSaam, kan WerkSaam de begroting opstellen. Dit (interne) resultaat draagt bij aan het maatschappelijke resultaat van WerkSaam om werkzoekenden zo snel mogelijk aan werk te helpen en werkgevers die op zoek zijn naar (tijdelijke) arbeidskrachten goed te bedienen.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

WerkSaam staat voor een duurzame en inclusieve arbeidsmarkt en geeft uitvoering aan de volgende zeven Global goals:

- 1 geen armoede
- 2 geen honger
- 3 goede gezondheid en welzijn
- 8 eerlijk werk en economische groei
- 10 ongelijkheid verminderen
- 12 verantwoorde consumptie en productie
- 17 partnerschap om doelstellingen te bereiken

4. Kaders

Raadsbesluit Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen

Op 19 december 2017 stelde de gemeenteraad de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' vast. Doel van de notitie is gemeenteraden beter informeren en actiever betrekken bij de nieuwe financiële en beleidskaders van een aantal gemeenschappelijke regelingen. WerkSaam is hier één van.

Eén van de verzoeken aan de gemeenschappelijke regelingen is om vanaf 2019 jaarlijks voor 1 januari een conceptkadernota te sturen waarop de gemeenteraden voor 1 maart zienswijzen kunnen afgeven. Het algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling besluit over de kadernota en betreft hier de zienswijzen bij.

Raadsbesluit zienswijze op beleidsplan 'Meedoen telt!' 2022-2025 van WerkSaam

WerkSaam richt zich op werk, inkomen en ontwikkeling en gaat de komende jaren aan de slag met een snellere afhandeling van aanvragen, meer maatwerk en meer duurzame uitstroom. Daarnaast gaat WerkSaam soepeler om met kwijtschelding en het toepassen van de kostendelersnorm.

Op 26 oktober 2021 gaf de gemeenteraad een positieve zienswijze af op dit beleidsplan. Het algemeen bestuur van WerkSaam stelde het beleidsplan vast op 9 december 2021 en hield rekening met de zienswijzen van de gemeenteraden. Dit betekent dat WerkSaam de gemeenten jaarlijks informeert over de uitvoeringsplannen die voortvloeien uit het beleidsplan. Ook worden de gemeenten op de hoogte gehouden van ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering van de Participatiewet of die innovatieve kansen en mogelijkheden bieden op de arbeidsmarkt. Daarnaast krijgen gemeenten

informatie over de wijze waarop WerkSaam aanhaakt bij initiatieven en activiteiten gericht op inclusie en diversiteit.

Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR)

In 2019 stelden de gemeenteraden in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland de FUGR vast. De FUGR is vanuit de regietafel geïnitieerd met als doel stroomlijning en versimpeling. De FUGR vervangt de regeling uit 2012 en is gemoderniseerd en vereenvoudigd. Met de komst van de FUGR worden vaste uitgangspunten voor het indexcijfer voor loon -en prijsontwikkelingen gehanteerd.

Gemeenschappelijke Regeling WerkSaam Westfriesland

In artikel 24 staat het volgende: In het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar wordt door de deelnemende raden uiterlijk 15 maart de hoogte van het over te dragen participatiebudget uit de integratie-uitkering sociaal domein vanuit de gemeenten aan WerkSaam aangegeven. Binnen dit kader moet het beleid worden uitgevoerd.

Algemene Uitkering

In de mei- en septembercirculaire ontvangt de gemeente duidelijkheid over de hoogte van de integratie-uitkering sociaal domein. Hierdoor is het niet mogelijk om jaarlijks voor 15 maart een uitspraak te doen over de werkelijke hoogte van het over te dragen budget.

Integratie-uitkering Sociaal domein

De integratie-uitkering is onderdeel van de Algemene Uitkering en bevat gelden voor de uitvoering van Jeugdzorg, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Participatiewet. Om de doelgroepen integraal te kunnen benaderen, kunnen de gelden zonder schotten (vrij besteedbaar) worden ingezet. Van de Participatiewet wordt het onderdeel re-integratie klassiek uit de integratie-uitkering sociaal domein vanaf 2019 overgeheveld naar de algemene uitkering.

5. Argumenten

Er wordt voorgesteld een positieve zienswijze af te geven. WerkSaam voldoet met de conceptkadernota 2023 aan het doel om gemeenteraden meer sturing en grip te geven op de hoofdlijnen van de begroting 2023. Met het afgeven van een positieve zienswijze geeft de gemeenteraad aan in te stemmen met de nota. Er zijn inhoudelijk geen redenen om een negatieve zienswijze af te geven of af te zien van het afgeven van een zienswijze.

Hoofddoelen beleidsplan WerkSaam

In december 2021 is het beleidsplan 2022-2025 vastgesteld. De hoofddoelen uit dit beleidsplan zijn: werk, ontwikkeling en inkomen. WerkSaam levert maatwerk, laat iedereen naar vermogen werken en staat voor een duurzame inclusieve arbeidsmarkt. De kadernota 2023 gaat inhoudelijk in op zaken die ten opzichte van het bestaand beleid nieuw zijn en/of extra aandacht gaan krijgen in 2023. De uitwerking van het nieuwe beleidsplan, het uitvoeringsplan, is bij het opstellen van de conceptkadernota 2023 nog niet bekend.

WerkSaam gaat in 2023 aan de slag met de volgende doelen:

1. Uitvoeren van het nieuwe beleidsplan 2022-2025;
2. Voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving: landelijke ontwikkelingen implementeren.

WerkSaam geeft aan dat het bij nieuwe wet- en regelgeving gaat om ontwikkelingen rondom de:

- Participatiewet (kostendelersnorm, Breed offensief en wetsvoorstel passend aanbod);
- Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams);
- Wet Verdringingstoets.

Op pagina 3 van de kadernota 2023 geeft WerkSaam een korte toelichting op deze ontwikkelingen.

Bij de zienswijze op het beleidsplan 2022-2025 verzocht de gemeenteraad van Hoorn het algemeen bestuur van WerkSaam onder andere om gemeenten op de hoogte te houden van ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering van de Participatiewet. Bij de vaststelling van het beleidsplan is rekening gehouden met dit verzoek.

Financieel meerjarenperspectief

De normen voor de gemeenschappelijke regelingen 2023 zijn als volgt: prijsindexatie 2,3% (telt mee voor 30%), loonindexatie 2,3% (telt mee voor 70%). WerkSaam volgt deze normen en daarom stijgt de gemeentelijke bijdrage in 2023 met 2,3%. Het onderdeel re-integratie klassiek uit de integratie-uitkering sociaal domein is vanaf 2019 overgeheveld naar de algemene uitkering. Het budget wordt jaarlijks verhoogd met dezelfde indexatie als die gebruikt wordt voor de gemeentelijke bijdrage, zijnde 2,3%.

De algemene reserve bedraagt maximaal 2,5% van de totale lasten. De deelnemende gemeenten hebben met WerkSaam afgesproken dat hiervan alleen mag worden afgeweken als uit een risicoanalyse blijkt dat een hoger weerstandsvermogen noodzakelijk is. In de begroting 2022 is een meerjarige berekening gemaakt van het beschikbare weerstandsvermogen. De stand van de Algemene Reserve is in 2023 berekend op € 2.048.000. Op basis van de ingeschatte risico's is er een bedrag van € 1.956.000 nodig. Er zit voldoende geld in de reserve om tegenvallers op te kunnen vangen.

Participatiebudget 2023

Het participatiebudget is bedoeld voor participatie en re-integratie van bijstandsgerechtigden. Vanaf 2015 krijgt WerkSaam van de gemeenten 90% van het participatiebudget om mensen aan het werk te helpen en te houden. Het gaat hier om bijstandsgerechtigden die binnen nu en vijf jaar ontwikkelbaar zijn naar werk. De overige 10% zetten gemeenten naar eigen inzicht en behoefte in (couleur locale) en kan ook worden ingezet voor participatie van zorgklanten. Dit zijn de bijstandsgerechtigden die binnen nu en vijf jaar niet ontwikkelbaar zijn naar werk. In Hoorn wordt vanaf 2021 structureel 5% van het participatiebudget aangewend voor de dekking van de tekorten in het sociaal domein.

De gevolgen van de huidige coronapandemie op langere termijn zijn nog onvoldoende bekend. Daarom wordt voorgesteld om het percentage van 90% te handhaven voor 2023. Een verandering in het over te dragen budget heeft namelijk gevolgen voor WerkSaam en kan ook gevolgen hebben voor de BUIG¹ en voor de gemeentelijke bijdrage.

6. Maatschappelijk draagvlak

Verwacht wordt dat de andere zes Westfriese gemeenten ook een positieve zienswijze afgeven op de kadernota 2023 van WerkSaam.

7. Financiële consequenties

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bruto bijdrage volgt de indexatie zoals vastgesteld door de Regietafel Gemeenschappelijke Regelingen NHN. Voor 2023 is de indexatie vastgesteld op 2,3%. Naast de indexatie wordt de bijdrage verder beïnvloed door de toegevoegde waarde en de ontwikkeling van de taakstelling voor beschut werk. De bijdrage per gemeente is gebaseerd op de verdeelsleutels in de begroting 2022 en geeft daarmee een indicatie. Na 1 januari 2022 zijn de aantallen inwoners en uitkeringsgerechtigden bekend. Dan actualiseert WerkSaam de verdeelsleutel en verwerkt dit in de voorjaarsnota 2022.

Mutatie op begroting Hoorn 2023 -2026:

	2023	2024	2025	2026	2027
Kaderbrief 2023 WerkSaam					
Gemeentelijke Bijdrage	5.300.190	5.300.190	5.300.190	5.300.190	5.300.190

¹ BUIG = Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan Gemeenten.
Zaaknummer: 1917963

Beschut Werk	388.986	428.341	470.724	470.724	470.724
Beschut Werk additioneel	126.289	132.098	132.098	132.098	132.098
Loonindex	204.031	201.127	201.127	201.127	201.127
Totaal	6.019.496	6.061.756	6.104.139	6.104.139	6.104.139

Begroting Hoorn					
Gemeentelijke Bijdrage	5.308.639	5.308.639	5.308.639	5.308.639	5.308.639
Beschut Werk	388.194	427.221	430.249	430.249	430.249
Beschut Werk additioneel	126.289	126.289	126.289	126.289	126.289
Totaal	5.823.122	5.862.149	5.865.177	5.865.177	5.865.177

Nadeel	196.374	199.607	238.962	238.962	238.962
---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

De mutatie van de loonindex leidt vanaf 2023 tot een nadeel. De budgetten zijn onderdeel van het Sociaal Domein. De gemeenteraad besloot bij de kadernota 2021 het principe "we doen het voor het geld wat we ervoor krijgen" los te laten. Waar eerder een mutatie van het Sociaal Domein moest worden verwerkt binnen de budgetten van het Sociaal Domein, betekent dit nu dat voor- of nadelen ten laste of ten goede komen van het begrotingsresultaat. Deze mutaties worden verwerkt bij de kadernota 2022 en komen ten laste van het begrotingsresultaat.

Participatiewet

De integratie-uitkering Participatiewet bestaat uit twee onderdelen:

1. Wet Sociale Werkvoorziening (WsW) en
2. Re-integratie (de onderdelen nieuw Wajong en nieuw Begeleiding) .

De budgetten Nieuw Wajong en nieuw Begeleiding worden voor 90% overgedragen aan WerkSaam. Het onderdeel WWB² Klassiek is in 2019 uit de integratie-uitkering sociaal domein gehaald. Er is een basisbedrag afgesproken voor de WWB klassiek wat jaarlijks wordt geïndexeerd.

In totaal is voor de Participatiewet in 2023 een budget van € 7.910.914 geraamd. Hiervan is voor de re-integratie € 3.051.065 beschikbaar en voor de Wet sociale werkvoorziening € 4.823.373. Voorgesteld wordt om in 2023 een budget van € 3.051.065 van het Participatiebudget over te hevelen naar WerkSaam. Voor couleur locale is na verwerking van de bezuinigingsmaatregel van 5% en de inzet van participatiecoaches in 2023 nog € 36.476 beschikbaar.

De hoogte van de integratie-uitkering wordt bijgesteld bij de meicirculaire 2022. De financiële gevolgen hiervan worden gemuteerd in de kadernota 2022.

In 2019 stelde WerkSaam een bestemmingsreserve re-integratiemiddelen in. Middelen die in enig jaar niet zijn uitgegeven worden gestort in de reserve. En als er een tekort is, wordt dit aangevuld vanuit deze reserve.

8. Communicatie

WerkSaam wordt na het raadsbesluit op de hoogte gesteld van de zienswijze op de conceptkadernota 2023 en over het over te hevelen deel van het participatiebudget in 2023.

9. Realisatie

Na het raadsbesluit op 8 februari 2022 wordt WerkSaam op de hoogte worden gebracht. Het algemeen bestuur van WerkSaam stelt op 10 maart 2022 de kadernota 2023 vast.

² WWB =Wet werk en bijstand

Hoorn, 21 DEC 2021

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester